

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

UN TRIMESTRE

Dins Espanya: una pesseta.
Fora d'Espanya: dues pessetes.

ADMINISTRACIÓ:

St. Bernat, 5, Fral.-E.^a
CIUTAT DE MALLORCA

(Administrador: Juan Riutort.)

LA AURORA

¿A ON LA VENEN?

A Manacor: Ca-mestre Antoni Fiol Ferrer, 5.

A Palma: Llibreria d'En Guasp, Morey, 6.—Taller d'encuadernacions d' En Francesc Ferrer, Sta. Eulària, 25.—Llibreria de N' Ernest Frau, Brosca.—Llibreria Amengual y Muntaner.

Surt cada dissapte per donar ventim i altres erbes an es qui s'ho guany

Que passa a França?

No vos cregueu que sia gens bo de dir. Sa majoria des periòdics francesos juren i perjuren que tot los va en popa lo de sa guerra, que tothom està ple de coratge de guanyar, que tenen de tot lo que s'ès mester per tirar endavant fins a conseguir victòria d'ets alemanys. En camvi una infinidat de persones vengudes de França, des que esclatà sa guerra, pinten la cosa tan malament, tant malament p'es francesos, que no hi veuen més que ferits i gent endolada (al·lots, dones i veis), que tota França es un hospital, que no hi conren es camps ni fan feina a ses fàbriques ni hi queda bestiar, i sa gent ha perdut es coratge de tot. I, com un sent aquestes noves tan xereques i llavò lletgeix es periòdics francesos, román dins una gran confusió. Qui hem de creure? Sa majoria de sa gent qui vé de França o es periòdics francesos?

Un amic nostre mos ha mostrat un periòdic alemany, *Kölnische Volkszeitung* de dia 12 d'agost, que posa una conversa que un des seus redactors va tenir amb un francès del nord, de devora Maubeuge, que li va dir coses festes ferm de s'estat interior de França. ¿Es ver que tal francès digués totes ses coses que posa en boca d'ell es periòdic alemany? ¿E-hu han aumentat un poc o un molt? No hu sabem; per això no volem respondre de que sia ver tot quant *Kölnische Volkszeitung* posa en boca de tal francès. Noltros e-hu copiam amb tota classe de reserves i just a títol d'informació. Així és que, si negú mos dona proves convincents de que no és ver res de tot això, rectificarem. No en mancaria altre! LA AURORA no és missatge de negú més que de Deu i de sa veritat.

Idò aqueix redactor o corresponsal de *Kölnische Volkszeitung*, cap-lleua devers Bèlgica i conta s' entrevista amb aquell francès de la següent manera:

«Sols clares vegades és possible en temps de guerra aglapir notícies directes i assegurades sobre es vertader sentit des poble de sa nació contraria. No me costà gaire trobar una bona avinentesa d'això, que me vengué dins ses mans com aquell qui diu. Amb gran sorpresa meua top de cop i bolei un amic meu francès, qui venia de París, d'on era sortit catorze dies enrera. Aqueix senyor, catòlic ardit, però no nacionalista com Monsenyor Baudrillard (1) (n'hi ha molts que no hu son), té ca-seua devora Maubeuge. Se trobava a París quant esclatà sa guerra, i fins ara no ha pogut tornar an es seu agre. Férem una conversada llarga, i ell digné moltes de coses interesantíssimes, que jo reculliré aquí amb sa possible fidelitat.

«Redactor:—Vos per aquí de París?

«Francès:—Ja hu veis. Però no cregueu que hu haja tengut gaire bo de fer. Sobre tot encara no he pogut arribar a ca-meua. Cansat d'esperar, vaig resoldre, costàs lo que costàs, espitxarme a ca-meua. Amb so preparar la cosa per partir vaig tocar amb ses mans

(1) Rector de l'Institut Catòlic de París, que amb altre gent grossa des catolicisme francès ha publicat un llibre *La Guerre Allemande et le Cathoïcisme*, que dona una idea tristíssima de l'estat d'ànima des qui l'han escrit. Cap persona que tenga es cervell an es seu lloc, hi pot estar conforme.

que es francesos ja no som senyors de ca-nostre. Quant me vaig presentar a ses autoritats per dir-los que me'n volia anar, tot-d'una me digueren que sí; però me feren avinent que m'era precis presentar-me an es cònsul anglès, si me'n volia anar per mar i evitar moltes dificultats. Me'n vaig an es cònsul anglès, que me somet a un embafós interrogatori, com si fos ell s'en-carregat des servici de seguredat de França. Jo li vaig dir tot quant me vengué a sa llengua, me vaig desengavatxar, perque lo que's diu noltros n'estam ben farts d'inglesos, egoistes com ells tot sols. A la fi es cònsul anglès me firma es passa-port, me'n vaig a Le Havre per embarcar-me, i aquí ja hi tornárem esser a bous. Ell allà ets inglesos no me volien deixar embarcar perque es meu passa-port no s'acomodava a ses lleis ingleses. Vaig haver de córrer uns quants dies per negociar això, fent-me costat ses Autoritats franceses. Aquí s'esclenxaren fort ferm es funcionaris francesos i inglesos, i això dins territori francès, a on ses lleis franceses eren ses que havien de valer. A la fi me vaig porer embarcar, però no me deixaren fer es viatge tot dret cap a Holanda, sinó per Inglaterra, fent-me aturar a Southampton i a Londres. A la fi arrib per Holanda a sa partió belga a on trob ets alemanys. Ara mateix surt de s'interrogatori a que n'han somés. Ara esper que me donarán es passa-port p'es nord de França. Sobre tot, mai oblidaré aqueixa tornada a sa meua terra.

«Redactor:—Digau-me, mon amic, ¿es encara popular dins França s'amistat d'inglesos i francesos?

«Francès:—Es poble francès siula tal amistat, i romp en fletomies a la descosida contra Inglaterra. Escoltau. Noltros odiam ets alemanys perque feim guerra contra ells, però això es un odi sanítós que s'esvairà en acabar-se sa guerra. Ara s'inglès de totes maneres ha d'esser despreciat per part des nostre poble, i aquest despreci se-rà encara més gros a's dia que s'acab sa guerra. Es que es poble ja veu ben a lo clar que li fan donar sa sanc p'ets interessos d'Inglaterra; que Inglaterra fa aquesta guerra amb sa sanc francesa, sense planyer-la gens ni mica, mentres que ella plany, i estalvia tant ses seues forces devers sa linea de foc i per mar; i que no té cap mal de cap ni se preocupa gota ni des sentit popular francès, que vol sa pau a tota ultransa, ni des Govern Francès, que Inglaterra el té per sa ganya, que no pot fer ses paus si ella no vol. I mirau lo que vos dic: es poble francès no se-guirá gaire temps baix des jou anglès.

«Redactor:—Demanera que es poble francès vol de bon de veres sa pau?

«Francès:—Vaja sila vol! Vol sa pau i la vol a qualsvol preu! Es sentit popular no se demostra damunt es periòdics, esclaus de sa Censura. Es qui sent conversar es poble ensá i enllá, aqueix sab massa bé que es poble francès ara com ara flastoma en general ets atiadors de sa guerra i es nacionalistes. ¡Basta de tants de sacrificis horribles de sanc i de bens! Però es qui deim això encara no porem treure es cap fora de s'aigo. Es ferits que duen de sa guerra comproven sempre de bell nou per que les decanten tant com poren des poble. Mai mos havíem imaginat que haguéssem de patir un bany de sanc tan llargarut. França no pot sostenir pus una lluita esvaïdora.

Mos estimam mes viure baix des domini *d'I K. Iser* que no fer-mos degollar p'ets interessos d'Inglaterra. Jo consider que es poble francès no consentirà a passar una altra companya d'ivern. La gent se posa fora corda, en sentir parlar de res d'això, i apunten sa paraula *revolució*.

«Redactor:—De manera quefaría bé França de firmar ara sa pau per sortirne manco nafrada?

«Francès:—Ja hu crec que sí! ¡O si es nostre poble poria fer-la sa pau! S'opinió des poble encara està encadenada per tota sa força des Govern hipotecat a Inglaterra i per sa xerxa de mentides des periòdics nacionalistes. An es mentiders oficiosos de sa Prens sa gent ja no los creu gota, i diuen moltíssims!:—*Sa nostra causa va malament de tot!* I quant senten ses notes d'En Jofre sobre es curs diari de sa campanya, la gent s'enconca d'espalles i surten a un altre tancat. Això no obstant, es Govern, en no esser amb una revolució, no hi ha manera de llevar-lo des mig. Però això mos tiraría dins una guerra civil i llavó sí que s'inimic s'ensenyoriria de tota sa nostra nació. Es soldat francès en general se posaría an es costat des paisans, inimics de sa guerra; però ets oficials i majors de tropa s'hi giraríen cuantra per tombar sa Revolució. De manera que sa cosa està molt enviricollada i molt mal entaulada. ¡Pobre França! que s'ès feta benes ella mateixa! Sí, sa fruita madura madura poc a poc.

Aviat es poble li perdrá tota sa feredat a sa Revolució per arribar a sa pau!

«Redactor:—A Alemanya es poble desitja també sa pau, naturalment! Lo que hi ha és que es nostre poble espera una pau coronada per sa victòria.

«Francès:—Això crec jo, que Alemanya triuamará en tota sa linea. Un poble victoriós sempre s'aguantará. Es nostre poble no vol guerra; le hi han duit es nacionalistes i sa diplomacia inglesa. Si no hi hagués cooperat es Minis-tre Viviani, públicament socialista i molt popular, si ell no hagués donat es seu vot a favor de sa guerra, ja hi hauria hagut un fracàs en lo de sa movilitació. Feren creure an es poble que seria una guerra curtíssima, de cop i resposta. Es russos i ets inglesos e-hu havien de fer casi tot. I ara se'n han duit aquest desengán, aquesta desilusió amb s'impotencia i sa rabia de veure ocupata de s'inimic un bon tros de França.

«Redactor:—Parlen es francesos encara molt de llibertar Bèlgica?

«Francès:—¡Bons estam per llibertar-la! Quant un no pot salvar sa seua pell ¿com voleu que pens en sa des veinat? Sa neutralitat belga pot esser un bon *trunfo* en mans des nostros diplomàtics i de la gent periodística; es poble francès no en parla de Bèlgica. Lo que es diu jo mai n'he sentit parlar. Es belgues se figuren una altra cosa, que jo sé quina és perque los conec per que jo som veinat de sa partió belga. Gracies a sa seua situació geogràfica, entre Alemanya, França i Inglaterra, Bèlgica és lo que es ses grossos veinats han volgut que fos. Es belgues són nins grans que se tenen ells mateixos p'es primer poble del mon: tota sa guerra del mon bat damunt Bèlgica; França, segons ells, escampará sa seua darrera gota de sanc per Bèlgica; Inglaterra gastarà per Bèlgica es darrer *shelling*; Alemanya, així s'ho creuen

ells, está tota empegueïda ire-de-penedida de ses crueltats que diuen ha comeses dins Bèlgica. Lo que hi haja de ver sobre aqueixes crueltats jo no hu sé. Una cosa sé: que es francesos estarien contentíssims si tenien ets alemanys i ets inglesos fora de França, i que llavò deixarien de bon gust an ets alemanys s'honor de defensar d'ets inglesos es ports i ses costes de Bèlgica. Lo que hi ha, que es poble francès, finis finis, té conciencia de sa seua forsa, de sa física i de sa moral. La França actual, cap-lleugera i fluixa de fe, ja no és la França d'altre temps.

«Redactor:—Damunt diaris i llibres francesos se parla molt des reneixament relligiós i moral de França per via de sa guerra. ¿Què hi deis sobre això?

«Francès:—Jo vos ho diré: desgraciadament no se veu cap rastre de reneixament relligiós, sinó tot lo contrari. M'explicarè. De lo que succeeix a sa linea de foc no diré res perque no hu sé; de lo que passa a ses altres regions de França, vos diré que sa cosa, en lloc de millorar, pitjora i així ha de succeir per forsa. Figurau-vos quina ha d'esser sa nostra situació interior. 25000 capellans francesos són a la guerra, se troben fa un any baix de ses armes. Sa cura d'ànimes dins ses ciutats grans la cuiden relligiosos exents des servici militar per sa seua edat; fora de ses ciutats grans es país es tornat tot un desert en punt a relligió; ni hi ha capellans ni culte diví a ses iglesies, ni sonen campanes. Se mor un catòlic creient, i se'n van a cercar, per fer s'enterro, un capellà dues, tres, quatre o cinc hores lluny. A certes ban, des com ts'esdevé a Versailles, a on jo estava aqueix temps, sembla que no n'han mester de Capellans. Sols una cosa ha crescut i sa gent observadora ho fa notar, que sa fe de Deu encara es viva dins es cor des francesos. I això són ses blasfèmies contra Deu! Mai en tota sa meua vida havia sentit blasfemar ni maleir tant com des que esclatà aquesta guerra des Nord de França i de Rússia, lo mateix que ses ponderacions polítiques-relligioses des nostros racionalistes, que són contestades dia per dia amb ses més horribles blasfèmies: és es llenguatge des jueus an es peu de la Creu, quant hi tenien enclavat el Bon Jesús. Un poble així no se pot sostenir dins sa dissort. A París veuen dones i al·lots dins ses esglesies; ets homos e-hi brillen per sa seua ausencia com abans de sa guerra.

«Redactor:—I ¿quin aspecte presenta París i ses altres ciutats que heu vistes?

«Francès:—Vos diré: es Govern fa de la guerra pota per aufegar tots es símptomes de revolució i de desgavell; però es foc crema davall davall, i vendrá dia que esclatará es bony que es va congriant, i vos assegur que será ferest.

«Fins aquí sa conversa amb so francès. No dupt que fonc ben sincer i ben verídic en tot quant me digué perque jo el tenc per un bon patriota. Ademés no se pot dir que ell mos volgués fer la barbata an ets alemanys perque estava ben sentit de ses nostres Autoritats perque no li arribaven a despatxar es seu passa-port per poder tornar a ca-seua».

¿No és ver que resulta ferestíssim això que conta de França aqueix francès? Si és ver tot això, pobre França! pobre França! Preguem a Deu per ella amb tot es nostre cor.

Per esser mestres d'escola han de dir beca y botins, elevita, mostetxins, uietes a l'espanyola, p'es coll una teveiola, calsons curts, no calsetins.

Sa Milicia d'En Romanons

Escoltau, amables lectors de LA AURORA, i oireu unes declaracions que s'altre diassa va fer es cap des partit lliberal a Espanya, es Compte de Romanons:

» Tot me fa veure amb certesa extraordinaria es perills que a sa Nació i a ses idees i procediments lliberals pot causar aquesta espantosa guerra actual, i es per damés negar trascendencia an aquesta lluita dins s'orde polític espanyol. Per això es patriòtic, urgent i de suprema necessitat que ets elements lliberals, sia es que sia es camp de on venguin i sa bandera baix de la qual se defensin, se unesquin amb íntima intel·ligència de sa mateixa manera i amb el mateix entusiasme que serví per fer-los entrar a ses files des batallons des voluntaris de sa llibertat, que tant i tant molt contribuïren en aquest país a sa defensa de ses llibertats públiques i de ses constitucions vigents».

Molt mos han cridat s'atenció aquestes PARAULES d'En Romanons, lo mateix que es comentari que n'ha fet «El Lliberal»: «Això de voluntaris de sa llibertat ja es un poc ranci; però, segurament podria tornar ressucitar aquesta institució donat es cas que es passetgen tants de revoltosos».

Ah idò? ¿Que heu sentit res, ben-volguts lectors? Si se fundava aquesta MILICIA seria un bé per Espanya, un adelant per sa Patria, un guardià de sa llibertat, sa ditxa i alegria de tots noltros, comensant pen Romanons, M. Alvarez, Lerroux, etc... etc.

Així hu diuen ells. Però tenguin en conte tots aquests honorables senyors i fins i tot l'ilustre director d'«El Lliberal» això que modestament los volem fer recordar:

Sa Milicia Nacional va esser una beneitura, una ingenua beneitura, que en sí contenia una cosa honrada. Aquell reglament de ses Corts de Cadiz (1812): «Ets espanyols deuen haver d'esser justs i benefactors» era un reglament que tot milicià complia, e-hu duïen sempre seguit dins s'enforro de ses butxaques. I no solsament ells, sinó que hu observaven tots es revolucionaris d'aquell temps: s'ho havien gravat dins es cor. Aquests sencills revolucionaris portuguesos, qui sense reparar quins eren ets sens astuts caporals, cridaven amb tota força fa mes

de cinc anys pels carrers de Lisboa «¡Viva sa República!» lo mateix que cridar «¡Viva l'Arcadia!» eren germans bons, en gran part, des nostros pobres milicians. Es nostros, molt mes encare que no ets altres, eren sa sencillés i sa noblesa per excelencia; eren, sobre tot, s'honradés. Quant s'aixecaren aquells motins, es nostros pobres milicians, bones persones, honrats pares de familia, que no eren capassos de matar un moscart i que tiraven dins un pou sa carabina i es morrió quant veien que la cosa no anava de bromes ¿qué és lo primer que feien, en prendre part en sa lluita, sinó anunciar per tots cantons «pena de mort» an es lladres? ¿Quins foren es qui protegiren es sagraris i ornamentals des temples? ¿Qui va salvar de sa propia i noble voluntat tots es dobbés des Bancs? Ells; perque ells no varen servir per res; però no eren dolents.

Ido bé: Passem-mos are pes cap que dins breu temps es Compte de Romanons ha restaurat sa Milicia Nacional, i que ell l'encamina gentilissimament. Es seu Estat Major se compon d'En Melquiades Alvarez, Pau Iglesias, Lerroux, Soriano i Castrovido. I ses tropes ¿qui'ls-e formarà? Ah! que ja no serien aquells bons homes, sinó aquells bandues que es passetjaven per Barcelona durantsasetmananegre! Però, ¿com poria esser? ¿Cridar «pena de mort a tots es lladres» es mateixos criminals de 1901! ¿Custodiar es Bancs es qui no robaren sa sucursal des de Espanya a Barcelona en 1909, perque hi arribaren primer que ells i hu empediren ses tropes de sa Guardia Civil! ¿Salvar ses iglesies ets assaltadors de Convents, es violadors de verges, es qui pública i descaradament ballaven emb cossos morts! ¿Presentar-se i passar per bons es desvergonyits d'En Lerroux!

Idò, estimats lectors, d'aquesta faramalla En Romanons n'aixecaria sa seua esplèndida milicia, perque sa gent honrada, gracies a Deu, no hi voldria prendre part.

**

Ja hu val! Tot lo que se li ocorre a un homo (a na qui devem regoneixer s'autoritat mes o manco duradera d'un partit) per salvar sa Nació es aplagar-se amb quatre bresques d'aqueixes i ressucitar sa Milicia Nacional.

INGENU.

Un capvespre estivenc...

Un capvespre estivenc; cel sense taques, fonda copa d'atzur que tot ho guarda. Mil i mil emocions la Natura al ensems experimenta: verdors de pins, grogors de rostollada, el blau dels munts alfius i consirosos, la vermellor de vergonyoses galtes, vermellor d'horitzò...

Baix les flors del jardí, vora la riba... vora la riba que roega el monstre abscondit de les aigües, gent xamosa s'ès aplegada a celebrà una festa. S'ouen notes d'argent, i notes de violí, d'arpa i guitarra. De jovent s'ouen veus: de baix i tiple, de tenor i contralt, sublim cantúria fa tremolar les fulles de l'arbreda i borinar les campánules...

De sobte aquell soroll minva una mica. Uns arpegis suaus, veu melangiosa, que devalla i puja i s'acursa i s'allarga i resta a voltes mig apagada entre el renou de teclès, aixeca un himne ardent a nostra terra... càntic de sol i de llum, càntic de vera amor que els cors amara de dolçor fent brollar esplet de llàgrimes a les finestres del cervell de l'homo...

I les barques s'allunyen, s'allunyen sobre aquell mirall movable de les aigües salobres; s'allunyen talment aus de blanc plomatge; s'allunyen fent acompassada via, resquillant amb amor l'ampla planura de la mar llatina, seguint camins trescats sense petjades de navegants ja morts...

La veu segueix cantant; i aquelles barques amb els sons musicals miden sos passos tot just els balladors i balladores d'una sardana clàsica.

JOAN ESTELRICH

La Missa-nova

Tot el poblet de la montanya està peus-aits. La festa és més grossa que la típica del patró. Els més vells amb greus penes nerecorden d'altra consemblant.

Diu que fa més de coranta anys que no n'han sentida de missa nova.

I tot-hom se destaxina per fer compliment al nou prevere. Oh ¡Bon Jesús! L'han vist desde nin pujar com un nigui d'encens, senzill i amatent amb tot hom, escolanet de lo més coneixementós, novell estudiant que amb molt de gust partia a Ciutat, jove modest vestit amb la capa de Sant Pere, i al cap darrer sacerdot sagradament ungit de benedició ..

A la casa hi va un carreró seguit de gent amb olorosos presents... entren per davall l'arc de murta. sa cosa més aixerivida que hagueu vista mai.

—Gracies, gracies.. Jesús! Madoneta no havien de fer això!

Entrau i ho voreu! Bono! Tot el poble ha fet un excés. Li haurem d'estar agraïts tot es temps de sa nostra vida!

I entra dins la cambra aparellada un estol de dones, badant uns ulls come salers d'astorats.

Es que els ornamentals sacerdolals imposen!.. i aquella cambra té cosa d'una esglesia! Que són els presents d'unes noces al costat d'aquests?

Una germana del capellà tota complascenta fa els honors a la gent que entra... Tot-hom calla.

—Veis?... aquestes casulles... les tres germanes les hi hem regalades... Assò? Sa senyora de Biniacuix... Assò altre amb aquestes borles? un senyor, que diu aquest paper, (jo no sé lletra.) Aquest calis,— oh! Deu sab lo que val és de plata tot escumat d'or...— mun pare i ma mare.— alerta! no hu poreu tocar, que és sagrat!

Les dones, fins ara recullides i sols fent capadetes d'admiració, de tant en tant gosen dir: Oh! Sant Antoni! no saben que miren! Ja pot estar content D. Miquel!

I segueix la germana. —Aquesta casulla.— diuen que és tan bona i tant bona!— una senyora de Ciutat; voltros nola coneixeu... Aquest rellotge, es seu padri de ses fonts... Tots aquests purifibadors (per quant diuen missa) ses nines de ca-ses Mongues... Tot aquest manifiatori, amics seus de ciutat. Un quadre a l'oli, cues de plata... i que vos he de dir? moltes com no sé de qui són!..

Que no hem vistes ses pastes?.. Eh! aquí... aquí... allà... allà dessà... (una partida d'armaris, estibats de tortades, ensimades com un aré i brassos de gitano de lo més bufarell i botelles de suc exquisit). massa, massa! Ni el més pobret ha volgut quedar darrera!

Ara entrau totes a prendre xicolati i jo vos deix que n'entren d'altres...

**

Es hora de començar. El campanar cuida esclatar de repiquera... tota lo vall resona.

La mússica, una música arreplegadi-

ssa dels poblets de l'entorn, esclata triumfalment davant la casa d'Eil.

I surt la comitiva. El novell ungit en mitg de sos pares emocionats, el Rector, el Bal·le, parents i amics, venguts de fora, i tot el poble, al·lotim jòvenena, homos i vells, travessen els carrers cap a l'Esglesia.

El bosc pareix que ha davallat del puig a veure-la festa, tants i tants de pins vel·len el trayecte.

La murta aponcellada i nuvia perflu-ma tota la vila.

Si qualque vella guaita al portal entra amb la llagrimeta d'alegria, ratjant galtes avall.

Travesen l'arc de triunt de la plaza de l'Esglesia i entren.

Oh! aquell orga, escanyat tot l'any, d'on treu avui la plenitud d'orquesta? És un torrental de notes boges, escarrufadores, celestials...

Es l'Hosaun dels triunfadors, dels elegits, dels enviats...

Els bancs están estibats de gernació. i en el lloc de les dones no li poren aficar una gilia..

El xerratòrum per compondre-se minva, minva fins que surt revestit el novell sacerdot...

Tot-hom cau de respecte sagrat. Introibo ad altare Dei ad Deum qui laetificat juventutem meam...

Oh! l'Elegit! ja no és sols un fill del poble, és un missatger de Deu!

Un dia el Bon Jesús trescava la Galilea, i va cridar dotze apòstols, els que ell volgué, perque fossen els fonaments i columnes de l'esglesia futura..

D'uns pescadors de peixos ne fé pescadors d'ànimes; de fills del pecat vassos d'elecció; de fills de Belial, sense jou ni fre, fills de Deu, carregats de creus i sacrificis que's fessen tot per tots per guanyar-los a tots...

I aquella divina elecció se repeteix tot seguit, del pla fins a la serra, de llevant a ponent, de mitjorn a tramontana...

I avui En Pere i N'Andreu, En Juan i En Jaume deixen les xerxes de cassa i la mar dels seus ensomnis; i de mà En Mateu la taula deshonrosa de cobrar tributs... i passat demà En Natanael la figuera ombrívola de l' hora de la sesta... i a dins el recès del Seminari els escullits pasten el seu cor segons l'exemplar de Jesucrist.

I després de molts d'anys, portant en la boca i en l'exemple la sal que preserva de la corrupció de costums i la llum del cel que il·lumina els pobles i amb el sagrat segell de l'Esperit Sant, s'escampen a fer la jornada santa, mediadors p'el Sadrifici entre Deu i el homos, brassos que lliguen l'amistat de l'homo penedit amb Deu satisfet...

Tot això ho presentent el poble... i quant escolta el sermoner descapdel·lar emocionat la divina historia; sen-glota fonament.

I Deu obeeix a la veu d'un mortal, i baixa entre ses mans... El poble ho ha vist, i sols frissa de besar-les-hi... Te Deum la. damus, te Dominun confitemur...

Mirau el sagrat Aaró! De son cap resplendent devalla l'unció olorosa i beneïda, i regalima fins el doblec de sos vestits i ratja ds ses mans vessantes damunt el poble congregat que humilment les hi besa com si en xuclàs un glop de benedicions... Te ergo, quæsumus, tuis famulis subveni, quos prætiloso sânguine redemisti...

**

Hora de dinar. Les taules estan qui vessen de convidats i per tot sura una alegria reposada i franca.

Els sirvents hu fan de tot, per atendre a tot-hom. Ara fuma l'arròs sec, gustòs foramida; suara dringa la tassa del vi generós; seguit seguit l'aigua fresca entela el tassó... i l'estufat i el

rostit i l'ensimada i el gelat confiten aquell dinar de festa popular.

Una al·lotea innúmera està badocant al portal, espera qui espera que s'aixequi la primera taulada. Ja hi entraran, ja!

Encara xupen contits del refresc —Y quin refresc tant bufarell!— escobletgen dos rossinyols.—Mai n'havien vist d'altre consenblant. Tot el carrer anava ple de gent que no cabia dins la casa... i aquelles palanganes que passaven d'una mà a s'altra, amb uns confits com es puny! si hu eren bons! Jesús!

—I la música que havia tocat mai tant be? I això que no la dirigeix es mestre Xamarra!

Al punt s'aixeca l'assamblea El Rector dona l'enhorabona calenta, vibrant i tendra a Deu, al novel·l prevere, al pares—vellets de Deu—i al poble entusiasmat.

I tots alaben Deu porque ha feta misericordia sobre el poble...

Aquí s'aixeca el Prevere festetjat. La veu li tremola d'emoció i el plor li senglota i li una lagargamella.

—Don gracies a Deu, perque en sa bondat ha concedida llarga vellesa a mos pares perque vessen el dia de benedició... an el Rector que m'ha tengut esment com a una planta exquisida... an el poble que ha surtit de botador per honrrar-me sobre tota me-reixera... A tots vos deman en nom de Deu una oració, perque sia el feel ministre del Senyor, el sacrificat amic de tots, el sirvent humil de vostres ànimes, i que mai per mai apagui al llum que l'Esglesia posa en les meues mans, en nom del Pare i del fill i de l'Esperit Sant...

Un esclat de mans-balletes apagà els senglots i sospirs de tendra alegria de la mutitut comnoguda...

A. CAIMARI

Folklore menorquí

Lector amic: No me culpis a mi, si cansat com deus estar encara de la monòtona lectura de l'enfilai de «Rondaies de Menorca» que durant prop de mitj any s'han publicades a les columnes d'aquest simpatic setmanari, me tens altre volta, molestant-te com un moscardí que rum prop de l'oreia d'un qui cerca repòs.

El senyor Director, es qui carregat de bons desitjos i creguent que a tu't serà grata aqueixa lectura, me demana amb insistencia que de tant en quant te conti coses de l'illa germana. I, ¿qui's pot excusar d'atendre ses indicacions?

I, a mes, ¿quin mallorquí no rebrà gustós tot treball que li doni a conèixer en que no mes sia un caire de la mes oriental de les Balears?

Se queixava un dia l'amic Estelrich, i jo trob que amb molta raó, de la fluixetat de laços espirituals entre Mallorca i Menorca. ¿Qui de Mallorca, deia, coneix el Dr. Camps i en Ruiz Pablo? Qui de Menorca ha assaborit les bellisimes produccions d'en Costa, d'en Riber, d'en Alcover?

I jo afeigesc ¿quin mallorquí coneix a fons el caràcter, la fisonomia, l'anima menorquina?

Els segadors de per Artà i Capdepera fan anyalment una excursió a Menorca empesos per l'afany de arreplegar la soldada del segar, pues saben qu'allà sol esser mes crescuda que a Mallorca.

També la coneixen economicament els mercaders mallorquins que a tot temps se cuiden d'importar-mos el bestiar qu'allà poden trobar a mes baix preu.

En camvi, els qui vivim vida espiritual, tenim en general un desconeixement absolut de Menorca en aqueix sentit. Sembla que deu ser ve qu'així

com els catalans que vengueren després de la Reconquesta a poblar Mallorca eren en sa majoria de Barcelona, Girona i mitjdia de França, en camvi els pobladors de Menorca al temps d'en Alfons III, hi anaven del pla de Tarragona. Però, això no obstant, devem regoneixer l'unitat d'origen, i essent tots d'una mateixa raça, deuriem tenir mes compenetració.

An això vaig idò, lector amic; colcú te podrà exposar la seva historia, altres te donaran a conèixer sos paisatges. Altres la seva cavallerositat; però jo que he viscut dins la seva pagesia durant nou anys, i som estat entre el poble, me permet molestarte unes quantes setmanes fent-te conèixer les espontanees manifestacions del esperit d'aquest que no per ser rústiques son menos interessants.

Així després de les Rondaies que t'he anat contant durant una llarga temporada, he pensat de cantar-te les cançonetes curtes amb que, el menorquí entreten les seves feines, amb que expressa els seus sentiments, amb que explica el seu cor.

Això de les cançonetes de quatre versos, que allà anomenen *cançons botxetes*, sembla que's l'element folklòric an a que els aficionats an aquesta ciencia dins Catalunya i Balears donen mes poca importancia. Això se demostra p'el fet de que, tenguent el restant d'Espanya coleccionadors, com en Machado i Alvarez, en Luis Palomo, en Rodríguez Marin en Peres Ballesteros i tants d'altres qu'han enriquit la ciencia folklòrica amb nutrides colleccions de *cantares*, dins Catalunya i Balears no n'hi ha hagut cap que coneguem qu'hagi posat ma a una obra tan meritoria com seria la de publicar tot el cabal cansonistic que'l poble canta. La major part de lo publicat en la materia, son petites colleccions en varies revistes, i la major part d'elles sensa ordre ni comentaris de cap casta.

Idò per aquest punt l'enfilaré, adoptant una classificació, que me permeti cada vegada donar una classe diferent d'aquestes cançonetes comensant avui per les

Aforistiques

Conserven els menorquins una rica varietat de refranys i aforismes, dels quals tal volta en farém també una garbera per LA AURORA. Idò d'ells n'hi ha haguts, els mes populars segurament, qu'han estats aprofitats p'els glosadors anònims, per expressar sos sentiments. Si no's veiau aquesta cançoneta qu'enclou una *piotxa* (1) de colca enamorat.

Marieta, tu'm degolles;
ta mare ja hu feia així.
Sempre hu ham (2) sentit a dir
que's tests semblen a ses olles

De quina manera expressa el seu pesar per l'allunyament de l'estimat la joveneta qui canta.

Ses casades m'aconsolen:
Si ha d'essè's teu ja hu serà.

Val mes un tort amb sa ma
que mil i cinc cents qui volen

Però com a penediment de la tal volta poca consideració que per ell hagües tenguda essent causa de tal allunyament canta el propòsit que se-gueix:

Es qui està fet per un sou
ja mai en pot teni dos;
es qui vuldré venturós
ja l'assistiré ben prou.

Mes també l'enamorat qu'es estat mal rebut de s'al·lota expressa tot cantant ses queixes amargues, i amb despit coratjós diu a sa mare:

(1) Piotxa—Paraula menorquina equivalent a la castellana *Requiebro*.
(2) Ham—Primera persona plural del verb *haver*, En mallorquí deim *hém*.

Sa vostra fia no'm vol
i jo no la vui a ella.
Qui te's manec de sa pella
fa anà s'òh allà ont vol.

I amargament recorda després dites de s'enamorada, i reflexiona i medita veritats amb qu'abans no se fixava.

S'al·lota un dia'm va di
que qui romp es vidre'l paga;
¡Quina beguda tan agre
per es qui l'ha de sufrí!

Sa malicia no te amic,
i s'amó no te llinatge;
i sa son no espera es llit
ni sa talent companatge.

Is cantà vol alegria
i es plurá, vol tristó;
es caminà vol presència
i es festetjá vol amó.

També els casats canten ses penes i desconsols com amb aquesta

Oli, oli, sang i fetge,
custelles i pa turrat.
Totes ses endresses (3) venen
com un hom ja es casat.

No manco agradosos son els consells que les mares donen a ses filles.

No hu faixis i no hu dirán,
ni't ferán tornà vermeia;
que ses mates tenen uis,
i ses parets tenen ureies.

Com aquest p'els joyes aprenents

Un barcu per po de pèrxa (4)
fa curantena primé.
Un mossu per está be
ha de sebre mes que's mestre.

De reflexives vant-ne aquí una altre mostra.

Bufant, bufant fan ampollés
i bòtils (5) de bona sort
i com l'avi sera mort
s'avia haurà de du ses bolles.

Segadó, sega avallet
i cuirem paia i gra,
¿ casa que no hi ha pa
as juiol tenen fret.

Amb aquesta dotzena d'aforistiques n'hi ha prou per el lector fer-se càrrec d'aquesta classe de cançonetes i de les mes corrents a Menorca.

Però, per no cançar-lo mes, ho deixarem fins a una altre setmana si Deu ho vol.

ANDREU FERRER

Artà 29 Agost 1915.

Coraggio cristiano

(An En Lluc de La Aurora)

Jo te salut joh Lluc dilectíssim! tu qui éts tot afable, i tens el cor innundat d'una constant alegria.

Tu ja sabs, i per lo tant no hu ignores, que sempre t'esplic fil per randa totes ses meues impressions. Idò ara te vui contar un fet, que no serà cap rondaia d'aquelles tan potxoses, ni cap article literari d'aquells que demostren a les clares sa erudició i cultura de s'autor. No; jo no puc pretendre una tal cosa. Joh Lluc de ses meues encontrades! Sols te traduiré unes quantes retxes plenes de lliçó i d'ensenyança per tots noltros cristians que du sa revista italiana «Annali della Santa Casa di Loreto».

Para esment, Lluc.

Idò has de creure i pensar i pensar i creure qu'aquella relacioneta comensa d'aqueixa manera:

«En Girard, que era un incrèdul mi-

(3) Endresses—Es sinònim de desgracia.
(4) Pèrxa—Es sinònim de mal, malaventura.
(5) Bòtils—Significa botella.

lionari de Filadelfia, un dissapte es cap-vespre encarregá a tots ets seus trebaiadors que l'endemà dematí compareguessen an es moll per descarregar una barca, arribada feia poc.

—Senyor Girard, jo no puc fer feina en diumenge! va respondre tot fresc un jovenet.

—¿Que no sabs quins son els nostros retglaments? diu es milionari.

—Si que hu sé! diu es jove. I també sé que dec haver de gonyar es pa per mantenir ma mare; però no puc fer feina en diumenge.

Durant tres setmanes aquell jovenet va estar sense feina; vé que un dia un banquer demanà an En Girard si sabia qualóu que servís per caixer per un banc nou, i es milionari pronuncià tot d'una es nom d'aquell jove qu'havia engegat.

—Peró,—va dir es banquer—i vos no l'hen tengut molt de temps?

—Jo t'ho diré, respongué s'altre—El vaig despatxar perque no volgué fer feina en diumenge; però un jove capaç de perdre s'empleu per escrúpol de conciencia, no pot esser sinó un caixer de molta confiança.

I aquell jove va obtenir es càrrec.

Que't pensaves, Lluc? Noltros qui a vegades nos acovardam davant qualque *senyorasso* d'aquells qui diuen i prediquen que no hi ha Deu. Ja l'has sentit an es russinyol de quina manera posà un pilot de mel damunt sa boca d'En Girard.

Amb-e quina tranquilidat i coratge li entima per la cara que no i que no volia trabaia en diumenge, anque ha-gués de perdre es sou. Ja devia esser un cristià fins an es moll d'ets ossos, perque com diuen poeticament, *la boca parla de les sobres del cor*. Però lo millor va esser que meresqué ses alabances des mateix incrèdul. Qui hu diria? Que me tirin d'una passa enllà si jo m'ho haguera passat mai pes cap. ¡Ah bon reperbotesa!—va dir sa jaia qui sempre acostuma jurar.

Vaja idò, a imitació d'aquell jovenet, procurem esser feels a ses ensenyances i preceptes de sa doctrina de Cristo, i respectar ses festes dominicals conforme ho mana la santa Mare Igle-sia, sense gens de por a tots es Girards que hi puga haver, que, per molt que se cruixin i s'esforsin, no logran mai (perque es imposible) demostrar que Deu no existeix.

Fins un altre dia, Lluc de sa meua confiança. Que estigues bo i fort.

I tu ja sabs que te aprecia i te estima amb totes ses forces de sa seua anima.

EN XARRAINE

Santa Ponsa — Setbre de 1915.

Un escolá—campané te una vida regalada; tant si dona campanada com si encén es llentoné diu que tot li está bé perque du lloba posada.

Décimes desbaratades

I

Quant va fe festa n'Anás
cuatre ministres d'Espanya
pegaren una castanya
a n'es fill d'en Barrabás;
perque prompte se curás
y pogués aná a matines
li feren tres monges chines
pegads de na Sansaloni
forrats ab pell de dimoni
p'es batle de Ses Salines.

II

Es día qui an En Sansó
li varen teiá es cabeis
casi tornaren beneis
tots es barbés del Japó.
Per això En Napoleó
un edicte publicá
de qué anassen a tancá
dins un pinyol d'auberoc
al pobre profeta Escoc
que venia de pescá.

III

Un dia En Matusalem
ab sabates de gamussa
va ballá ab una andalussa
dins sa cova de Betlém;
passant per Jerusalém
va veure's saig de Calonge
que pintava dins Sa Llonja
una gorra de Pilat
que tenia és cap pelat
des que el' vien fet canonge.

IV

Era en es mes de Setembre,
a principis des Jané,
an ets ultims des Fabrè,
un poc antes des Novembre,
casi, casi a n'es Desembre
Milló diré Juríol,
amb un eclipse de sol
que casi feia claró,
llavor va di Salomó:
«Cadescú fa lo que vol»

ORTÉP.

Sa Maneta de Plata

(Segueix).

I heu de creure i pensar i pensar i creure que es primers que se varen tèmmer de que es palau d'En Bernat havia descomparegut com s'ànima de Robert, foren es dos criats i ses quatre criades que En Juanet demanà que no anassen amb so palau.

Aquells sis malanats dormien a la regalada cadascú dins es seu llit, i assetsuaixí se desperten amb sa gran sembatuda que pegaren quant es llits les escupiren, deixant-los en-terra just en camieta elles i en camia i calsons blancs ells.

¡Quin esglai no seria es seu quant se veren amb tan poca roba, dalt sa terra broixa, a's mig d'aquella gran plassa.

—¿Però què és estat això? se demaven uns amb altres. ¿Què pot esser estat? ¿Què pot no esser estat?

—Però ¿i què s'és fet es nostro palau? deia un.

—¿I es nostro senyor i sa nostra senyora? deia s'altre.

—¿I En Juanet? deien ses criades? ¿Com és que no el veim lluir en tot aquest badiu?

—Sobre tot, digueren ses quatre criades. Així no hi podem estar noltros amb tan poca roba damunt. Lo millor és anar a tocar a ca'l Rei.

Se'n van totes a ses portes de ca'l Rei, i toc! toc!

No cregueu que fos gaire bo de despertar es portala de ca'l Rei. Encara no era sortit des primer sò, i vos assegure que hi dormia arreu.

Tan fort arribaren a tocar aquelles mesquines, que l'homo s'arriba a desxondir i amb males retranques ferm s'aixeca a obrir.

Com me veu aquelles quatre estornelles en camieta i dos des criats de ca'n Bernat en cosset de comia i calsonets blancs, poreu fer comptes si li degué venir ben de nou.

Li contaren lo que els-e passava, i l'homo aquí va comprendre que així mateix era grosset es fester, tota vegada que havia descomparegut sa Fia del Rei i es Genre del Rei, com qui no diu res.

Se'n van a cridar el Rei i la Reina, i els-e conten lo que passa, i poreu fer comptes com se degueren posar aquells dos còssos.

S'aixequen i se vesten amb quatre grapades, fan vestir ses quatre criades i es dos criats, que fossen presentadors, i surten dafora a veure què era estat allò; i efectivament no hi havia ja allà davant es palau d'En Bernat, ni En Bernat ni Na Bernada o sia se Fia del Rei ni noves.

El Rei i la Reina feren explicar una i altra vegada an es dos criats i a ses quatre criades què era estat allò, què havien vist, què no havien vist, si es vespre abans havien notat ni reparat res. Tots respongueren sempre lo mateix: que no havien vist res, ni havien notat res; i que, quant dormien tots a la regalada, assetsuaixí les fan pegar una grandiosa sembatuda, obriren ets uis, i se veren amb sa robeta des jeure damunt sa terra broixa a's mig d'aquella plassa.

Ja vos poreu figurar s'escàndol de crits i de plors que armaren el Rei i la Reina i tota la Cort, trobant-se que cop en sec los havia descomparegut la senyora Princesa i En Bernat. Se pegaven amb so cap per ses parets i s'arrebassaven es cabeis un grapat amb cada mà.

Com los hagueren plorats set dies, el Rei crida tota la Cort, i diu a tots aquells senyors grossos aplegats:

—A veure quin consei me donau? No tenia altra cosa més que aquesta fiona meua, i mos ha descomparegut ella i es seu homo i es seu palau i un des criats, i no sabem per on! ¿De quin cap hem de fer astelles? de quin lleyam feim sa creu? ¿Cap a on hem de prendre per anar-los a cercar? ¡A veure quin consei me donau entre tots!

Aquells senyors de la Cort conferiren una bona estona a veure què hi havia que fer i que no, fins que a la fi digueren an el Rei:

—Senyor Rei, trobam que tal volta convendria cavar allà on era es palau d'En Bernat i enfondir-hi fins a mil brasses endins. Si a ses mil brasses no trobam res, deixar-ho anar, i pensar a-les-hores un altre remei.

—Trob que heu pensat bé! diu el Rei.

I a l'acte crida es Majordom, i li diu:

—Posa cent homos ara mateix a cavar allà on era es palau d'En Bernat i enfondiu-hi fins a mil brasses, veiam si trobarem en lloc rastre de sa meua fia i d'En Bernat.

Es Majordom crida a l'acte cent homos ben abrinats amb xades i càvecs, pics i manuelles, i ja los aborda allà on era es palau d'En Bernat, i ja són partits tots a cavar-hi i a enfondir-hi còme llocifers. I cava qui cava i enfondeix qui enfondeix; i el Rei que sempre-hi anava a guaitar a veure si hi havia res de res; i ¡què hi havien d'afinar res de lo que cercaven!

¿Què me'n direu? Ell al punt ja foren cent brasses endins, més envant arriben a ses docentes, i llavò a ses trecentes i a ses quatre-centes; i mai trobaven rastre ni senya de sa Fia del Rei ni d'En Bernat ni d'En Juanet ni des palau.

Cava qui cava aquells cent homos i enfondeix qui enfondeix, arribaren a ses cinc centes brasses, i després a ses sicentes; i, com foren a ses set centes, ¡zas! me troben En Bernat, tot entobiat, tot esblanqueït, just amb una mica de pols.

El Rei i la Reina hi acudeixen amb

sos metges millors, li posaren esperit p'es polsos, li donen un cordial; l'homo recobrà a poc a poc; pero senza sebre-se donar compte de tot quant havia passat.

Es vespre abans havien sopat amb sa dona i es criats i se'n eren anats a jeure, s'eren adormits, i cop en sec ell se sent tret des llit i enfonyat terra endins terra endins, senza porer-se valer ni bategar de tot es còs.

—Però ¿i a on és sa meua dona i es meu palau i sa meua maneta de Plata? deia ell. ¿Qui me ho ha pres tot?

Negú li sabia contestar, i l'homo naturalment no hi poria dar passada, i sa pensava tornar boig.

—Però ¿i què és això de sa Maneta de plata que has dit? demana el Rei.

—I ¿què ha d'esser? diu En Bernat. Una Maneta de Plata que tenia tanta de virtut que, en jo agafar-la, tot d'una en sortia una veu que me deia:—

¿Què és que vols de mi? Demana! sa teua boca serà mesura! I qualsevol cosa jo demanava, tot d'una me sortia aquella cosa. Així vaig acabar amb una nit aquell palau que me valer sa Fia de Vossa Reial Majestat; així me feia venir tots es diners que volia; així vaig fer sortir aquell dinar que vaig donar atota la Cort es dia que feia vuit que érem casats, així feia sortir es berenar, es dinar i es sopar de cada dia.

Encara En Bernat no havia acabat de dir tot això, com el Rei s'exclama:

—¡Que 'm tirin d'una passa si no és En Juanet que te feu sa polissonada d'espampolar-te aqueixa bona de Maneta de Plata, i li degué demanar per anar-se'n amb sa meua Fia i es palau Deu sab a on i amb sa bona intenció que és d'esperar. ¡Pobre fieta meua! ¡Deu sab què és lo que te passa a-les-hores! lo que t'ha passat o te passarà!

—Si que tens raó! diu la Reina. ¡No aneu a cercar més! ¡Es En Juanet que la mos ha feta!

—No pot esser negú més que ell! digué tota la Cort, i tots es qui habitaven a ca'l Rei.

—Si no és ell, no sé qui puga esser! diu En Bernat.

Demana tres dies an el Rei per pensar quina l'havia de fer per trobar i recobrar sa seua dona, sa Maneta de Plata i es palau.

El Rei li dona es tres dies; i, passats aqueis, diu an el Rei:

—Senyor Rei, estic ben resolt d'anarme'n a cercar sa meua dona, i no tornaré que no l'haja trobada viva o morta.

—Molt ben pensat! diu el Rei. Però has de demanar què vols per investir tal empresa!

—Un cavall i un bon serró de dobles de vint.

El Rei li dona es cavall i un serró de dobles de vint, que seia tot sol de ple que era. I amb so serró per sa sinta, pega bot damunt es cavall, i ja es partit tresca qui tresca per tot arreu i cerca qui cerca sa seua dona i es seu palau.

A tothom qui topava, deia tot d'una:

—Germanet o germaneta, ¿no'm dirieu per amor de Deu i per amor de sa Mare si haurieu vist passar cap palau?

Aquells el se miraven de cap a peus, i solien dir:

—I aquest ¿que és boig o el fa? ¿Qui ha vist mai passar cap palau! ¡Passar un palau! ¡com si fos un llagost!

Però En Bernat no hu prenia gens tòrt si li sortien amb aquestes. Tenia present lo que diu s'adagi, que qui no se cansa, alcansa. Per això no se cansava mai de demanar i demanar a tothom que topava si havien vist passar cap palau.

Uns li deien just que no i altres se'n rein una mica, i acabaven per dir:

—¡Mesquinet! se veu que li manca una saó i des'bril que és sa millor.

¿Què me'n direu? Ell un dia troba un homonet véi, que se'n anava peu rossec peu rossec amb una crosseta per

un camí; i, com li demana En Bernat si hauria vist passar mai per allà cap palau; aquest homonet se destira d'aquesta:

—Ara que hu dius! Si que en vaig veure passar un, i ben gros que era i ben garrít, que el Rei no té cosa millor!

—I devers quina hora era que el véreu passar? diu En Bernat.

—Un vespre, diu es jai, que feia una lluna ben clara. Devers mitja nit m'aixec i surt a dafora a fer un roi, com e-hu tenc de costum, i assetsuaixí me passa per davant aqueix palau, volant com un aucell i ben atacat de allà. Així mateix vaig tenir temps de veure que era un palau amb tants de portals i finestres com Deu mai haja vistes.

—I ¿quins temps fa d'això? diu En Bernat.

—Damunt dos mesos, diu es jai.

En Bernat aquí va veure que havia d'esser es mateix vespre que li descomparegué sa dona, sa Maneta de Plata, es palau i En Juanet.

—Bono, diu En Bernat. ¿I cap a on se'n anà aqueix palau?

—Per on? diu es jai. Cap an aqueix grandióis pinar que tenim davant.

En Bernat regalà un quern d'unces an aquell homonet, que botava d'alegria per lo bones que les havia tengudes de gonyar an aquelles unces, i En Bernat ¡de quates cap an aquell grandióis pinar!

Però, com la cosa s'és tornada allargar, haurem de posar forqueta fins dissapte qui vé, que, si Deu ho vol i Maria, veurem com acabà això d'En Bernat i sa Fia del Rei.

Secció local

Dia tres mos tornà refrescar sa saó i a redols va fer llarc, fent pedra de bell nou devers Sa Franquesa, So'n Véy i altres paratges de per allà. Després deixà anar de ploure, gracies a Deu. Ara sembla que mos trobam en primavera, senza aquella calorossa tan soberga que feia s'altre dia.

Ses figures pareix que segueixen es curs de ses altres cullites d'anguany. Per allà on passà sa pedra, es figons que romangueren, abans de madurar tornen agres, i fan altre tant a certes bandes a on no arribà sa pedra.

¡Quina llàstima que una anyada tan complida com se presentava anguany, haja capitat tan malament i se sia resolta en llamugues com es porc d'En Nas de Bota!

¡Que el Bon Jesús s'apiat de noltros! Amèn!

Ses Coranta-Hores de ses Fies de la Puríssima se son celebrades amb sa solemnidad de sempre. Es predicador fonc Mn. Rafel Ramis, Rector de Campanet, que se'n desfeu de lo millor.

Demà festa, a la Parroquia, del St. Cristó, de devota persona. Predicarà Mn. Juan Mayol.

Diuen es conradors més véis que mai havien vist un esplet de secáis com anguany. Ell a certes bandes son secáis tres quartes parts de s'esplet i sols una quarta part són mel'les, i a bandes no arriba la quarta part.

Anguany es qui té melicotons se porà fer sa barba d'or. Ell han fetes crides de que los paguen a onze pessetes es quintar. Sa questió és aplegar-los arreu tots es qui en tenen i ¡cap a dur-los a vendre!

Demà festa an es Convent de St. Vicens Ferrer, i predicarà el P. Antoni. A les set i mitga des matí hi haurà Comunió general per la Milícia Angèlica, i es cap-vespre processó de Segon Diumenge.

Aquesta setmana passada comensaren s'obra des Convent de Monges de la Caridad des Port. Principiaren per sa tanca que ha de cloure tot es gran solar. Aqueis dies arribà de Ciutat es pla de tot s'edifici, que serà una cosa de veure ferm.